

Informacja dotycząca wykazywania przez banki wierzytelności spółek cywilnych w systemie wyliczania

Zgodnie z art. 860 ust. 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459 z późn. zm.), dalej „Kodeks cywilny”, spółka cywilna jest stosunkiem prawnym powstałym na podstawie umowy, przez którą jej strony - wspólnicy, zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego, przez działanie w sposób oznaczony. Spółka cywilna nie ma odrębnej od wspólników podmiotowości prawnej. W art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2168 z późn. zm.) wskazano, że za przedsiębiorcę należy uznawać wspólników spółki cywilnej, a nie samą spółkę. Spółka cywilna nie jest podmiotem prawa (nie jest osobą prawną, ani jednostką organizacyjną niemającą osobowości prawnej, wyposażoną w zdolność prawną - art. 33 i art. 33¹ Kodeksu cywilnego), w związku z tym nie przysługuje jej również zdolność do czynności prawnych, zdolność sądowa, ani procesowa. Mając to na uwadze, stroną zawieranych umów powinni być wspólnicy, umocowani do reprezentowania spółki cywilnej w takich granicach, w jakich są oni uprawnieni do prowadzenia jej spraw.

Dla potrzeb realizowanej w ramach spółki cywilnej działalności mogą być prowadzone rachunki wspólne dla osób fizycznych, na zasadach określonych w art. 51a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1876 z późn. zm.).

W świetle art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1937 z późn. zm.) dalej „ustawa o BFG”, środkami objętymi ochroną gwarancyjną są środki pieniężne zgromadzone przez deponenta na rachunkach bankowych, w przypadku których deponent jest stroną umowy rachunku bankowego, niezależnie od wadliwości prawnej tej umowy, a także jej nieważności oraz w przypadkach, o których mowa w art. 26 ust. 2 i 3 ustawy o BFG. Jednocześnie w myśl art. 26 ust. 1 ustawy o BFG, w przypadku prowadzenia przez podmiot objęty systemem gwarantowania jednego rachunku dla kilku osób (rachunek wspólny), deponentem jest każda z tych osób - w granicach określonych w umowie rachunku, a w przypadku braku postanowień umownych lub przepisów w tym zakresie - w częściach równych.

Wskazanie spółki cywilnej (zamiast jej wspólników), jako strony umowy rachunku bankowego należy uznać za wadę formalnoprawną. Z uwagi na fakt, iż w świetle ustawy o BFG środki zgromadzone na rachunku są objęte ochroną gwarancyjną niezależnie od wadliwości prawnej zawartej umowy rachunku bankowego, a także jej nieważności (art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o BFG), należy ustalić, kto jest deponentem w przypadku, gdy status ten został błędnie przypisany spółce cywilnej.

Mając na uwadze przepisy powszechnie obowiązujące, w przypadku umów rachunku bankowego prowadzonych w związku z działalnością spółki cywilnej, istotne są m. in.: prawidłowe ustalenie pełnego składu wspólników spółki cywilnej, zasad jej reprezentacji, w tym kompetencji w zakresie prowadzenia spraw majątkowych spółki cywilnej oraz postanowienia umowy rachunku bankowego w zakresie mającym wpływ na wartość środków pieniężnych przypadających każdemu ze wspólników spółki cywilnej. Właściwe ustalenie tych danych przez podmiot objęty systemem gwarantowania, a także zapewnianie ich aktualności, jest podstawą do prowadzenia rachunku bankowego, co w konsekwencji pozwala na prawidłowe wykazywanie w systemie wyliczania danych deponenta oraz należnych mu środków gwarantowanych.

Jednocześnie zastrzega się, że przedstawione stanowisko ma charakter informacyjny, gdyż Bankowy Fundusz Gwarancyjny nie jest upoważniony do dokonywania wiążącej wykładni przepisów powszechnie obowiązujących.